

IDR

Institutul Diplomatic Român

CAMPANIA DE EDUCARE «GÂNDIREA LUI XI JINPING ASUPRA SOCIALISMULUI CU CARACTERISTICI CHINEZE PENTRU NOUA ERĂ»

IMPLICAȚII PENTRU POLITICA CHINEZĂ INTERNĂ ȘI EXTERNĂ

AUTOR:
SÎNZIANA DUMITRESCU

EDITOR:
DRAGOȘ MATEESCU

2023

MINISTERUL AFACERILOR EXTERNE

Campania de educare « Gândirea lui Xi Jinping asupra socialismului cu caracteristici chineze pentru noua eră ». Implicații pentru politica chineză internă și externă.

Pe data de 1 aprilie 2023, Biroul Politic al celui de al 20-lea Comitet Central al Partidului Comunist Chinez a ținut cea de a patra sesiune de studiu și implementare a „Gândirii lui Xi Jinping asupra socialismului cu caracteristici chineze pentru noua eră”.

Gândirea lui Xi Jinping reprezintă un set de politici și idei elaborate de actualul lider chinez încă din 2012, care întrunește principiile marxiste și maoiste, împreună cu observațiile personale ale lui Xi. Rezultatul a fost prezentat prima dată în cadrul celui de al 19-lea Congres al PCC în 2017, fiind introdus în Constituția RPC doi ani mai târziu, ca ideologie de bază care să ghideze diplomația chineză contemporană.

Rezumatul acestui set de politici este format din 10 afirmații, 14 angajamente și enumerarea unor realizări din 13 domenii. Acesta prezintă planul de dezvoltare pe termen lung, împărțit pe două etape. Astfel, din 2020 până în 2035 (etapa I), China ar trebui să își continue drumul spre o dezvoltare tehnologică și economică, reducerea disparităților a nivelurilor de trai dintre zonele rurale-urbane și îmbunătățirea și modernizarea sistemului de guvernare. Din 2035 până în 2050 (etapa II), China ar trebui să fie prosperă, să atingă „*noi culmi în fiecare dimensiune a progresului material, politic, cultural, social și ecologic*”¹ care să proiecteze China ca lider global.

În cadrul sesiunii din aprilie 2023, Xi a menționat necesitatea studierii și aplicării Gândirii de către membrii și oficialii Partidului Comunist Chinez, în contextul internațional actual, acest efort fiind esențial pentru atingerea obiectivelor strategice stabilite în cel de-al 20-lea Congres Național al PCC. Studiul a fost definit drept un instrument intelectual important pentru conducerea de la Beijing, fiind necesară implementarea unei campanii de educare în acest sens, pentru a spori coeziunea în interiorul partidului.

Ce ar putea să însemne această campanie de educare?

În plan intern:

---

¹ Xi Jinping, *Report to the 20th National Congress of the Communist Party of China*, 2022.

- Ar putea iniția o nouă etapă de epurare a membrilor de Partid care nu împărtășesc în totalitate viziunea lui Xi Jinping. Liderul chinez a mai recurs la acest instrument politic sub forma unei campanii anticorupție, începută din 2012, în care erau vizați atât oficialii de rang înalt, cât și funcționarii publici. Aceasta a fost intensificată în 2022, având drept efect consolidarea puterii loialiștilor lui Xi în poziție cheie de conducere. Actualul premier chinez, Li Qiang, este unul dintre cei mai apropiați oficiali ai lui Xi, împreună cu ministrul afacerilor externe, Qin Gang.
- **Continuarea procesului de intensificare a ideologizării și de centralizare a puterii.** Sub conducerea lui Xi, PCC a restructurat aparatul politic al Chinei, luând funcțiile de luare a deciziilor de la organismele guvernamentale și plasându-le la organele de partid, cum ar fi grupuri mici de conducere și comisii. Acest proces consolidează supravegherea de către PCC a formulării și punerii în aplicare a politicilor pentru a se asigura o aderență mai strictă a membrilor la linia partidului. Abordarea lui Xi diferă de conducerile anterioare ale liderilor PCC, care implicau mai multe organe consultative în ceea ce privește procesul de elaborare a politicilor interne și externe.
- **Controlul mai strict al PCC în fiecare sector are un impact major asupra economiei.** În ultimii ani, sectorul privat a fost sub presiunea Partidului Comunist Chinez prin prisma reglementărilor dure impuse de acesta în domenii precum tehnologie, educație, imobiliare, comerțul electronic etc. În raportul prezentat de Xi Jinping se menționează faptul că dezvoltarea economică este „principala sarcină”² a PCC, însă discursul său se concentrează mai mult pe securitate. Oficialii chinezi vor prioritiza consolidarea securității și loialitatea față de Xi în detrimentul continuării reformelor economice ale lui Deng Xiaoping.
- **Creșterea continuă a bugetului pentru apărarea țării.** Începând din luna martie a acestui an, China a crescut bugetul de apărare cu 7.2%, fiind a opta creștere consecutivă din ultimii ani³. Astfel, Partidul Comunist Chinez urmărește respectarea strategiilor impuse de Xi Jinping în doctrina sa, prin care statul chinez să devină lider global. Investițiile masive în sectorul militar reprezintă un prim pas în efortul, de anvergură națională, de reunificare cu Taiwanul, aceasta fiind principala miză.

---

² *Ibidem.*

³ Rory Elliott Armstrong, *China to increase military spending by 7.2%*, <https://www.euronews.com/2023/03/06/china-to-increase-military-spending-by-72>

În plan extern:

- **Politică externă mai asertivă și o abordare care să se concentreze pe unificarea națională.** Gândirea lui Xi stă la baza politicii externe chineze actuale, dând startul unei noi abordări denumită generic *wolf warrior diplomacy*. Politică externă a devenit mai asertivă odată cu implementarea ideologiei lui Xi Jinping, punând accent pe expansiunea teritorială. Revendicarea teritoriilor disputate a devenit un obiectiv major, ducând la sporirea prezenței militare din Marea Chinei de Sud, escaladarea tensiunilor militare la granița Chinei cu India, dar și la intensificarea exercițiilor militare din zona aeriană ce înconjoară Taiwanul. Unificarea cu Taiwanul a fost stabilită încă de la începutul mandatului lui Xi ca principala țintă a conducerii sale, fiind reiterată de mai multe ori sub sloganul “unificare pașnică”.
- **Continuarea distanțării față de Occident și stabilirea unor noi parteneriate cu statele care împărtășesc același set de idei.** Gândirea lui Xi Jinping pune accentul și pe conceptul de democrație „consultativă”, care se referă nu la politica internă, ci la cea externă, și presupune egalitate între națiunile suverane indiferent de tipul de regim. Se adaugă sprijinirea țărilor aflate în curs de dezvoltare (inclusiv China) și respingerea ideii de dominație unui singur stat sau a unui grup restrâns de actori, aici făcându-se referire la SUA și Occident. Astfel, conform ideologiei lui Xi, influența globală ar trebui să aibă o tranziție dinspre Washington și aliații săi către China și alte state care ar adera la acest concept. Prin urmare, conducerea de la Beijing va continua să se distanțeze de Washington, stabilind și consolidând parteneriate cu statele mai mici din Asia de Sud și Africa. Ca parte a strategiei sale de politică externă, PCC ia măsuri practice pentru a disemina Gândirea lui Xi, prin organizarea unor programe de instruire politică pentru liderii africani.
- **Un rol mai activ în schimbarea ordinii internaționale și o implicare tacită în conflictul din Ucraina.** În continuarea direcției Gândirii lui Xi privind distanțarea față de Occident și dezvoltarea statului chinez în conformitate cu evoluțiile geopolitice actuale, PCC ar putea juca un rol mai activ în contextul conflictului din Ucraina. Partea rusă s-ar putea folosi de *Parteneriatul fără limite* pentru a obține sprijinul Beijingului în finanțarea ofensivei din Ucraina. Oficialii chinezi au invocat în nenumărate rânduri principiul neintervenției în afacerile interne ale unui stat, atât în problema suprimării drepturilor minorității uigure, cât și în problema Taiwanului. Cu toate acestea, pentru a propulsa

statul chinez ca lider global și pentru a susține o lume multipolară, Beijingul ar putea interveni în conflictul din Ucraina, nu din poziția de mediator, așa cum a încercat să se promoveze, ci mai degrabă ca partener de încredere a Rusiei. Cele două state au ca obiectiv comun limitarea hegemoniei SUA, amândouă având câteva avantaje în consolidarea cooperării.

Ținând cont de competiția strategică dintre China și SUA, Rusia reprezintă un partener indispensabil pentru China prin resursele naturale de care dispune, precum și prin tehnologia militară. Pentru Rusia, China ar reprezenta singurul partener viabil care ar putea să ofere asistență financiară în război, dar și sprijin în Consiliul de Securitate ONU.

Vizita președintelui Macron și a președintei Von der Leyen în Beijing a avut loc în contextul distanțării dintre China și Europa, având drept obiectiv împiedicarea sprijinirii Rusiei în războiul împotriva Ucrainei. Poziția celor doi lideri a fost diferită, Macron alegând un discurs care să se plieze pe viziunea Beijingului cu privire la reducerea dependenței față de SUA și neimplicarea statelor europene în problema Taiwanului.

Prin urmare, campaniile de îndoctrinare a oficialilor chinezi pot determina noi evoluții în politica internă și externă chineză. Xi Jinping este cel mai influent lider chinez de la Mao Zedong până în prezent, iar principalele direcții ale agendei politice chineze pot fi identificate în Gândirea sa și în modul în care dorește să schimbe poziția Chinei în raport cu marile puteri. Implementarea campaniilor de îndoctrinare va îndepărta Partidul de gândirea și reformele impuse de predecesorii lui Xi și va trasa o nouă direcție axată pe combaterea influenței Washingtonului, precum și pe adoptarea unei poziții mai asertive pe scena internațională.